

heb, at Forslagene vare udarbejdede paa den Grundsaetning, ikke i nogen vaesentlig Grad af forringede Statens Indtagter. Alene den Omstaendighed vil for mig vare tilstraekkelig Anledning til at vaere en Modstander af Forslagene. Det er vistnok almindelig erkjendt, at Danmarks Landbrug er en Grundbeetingselse for vor Eksistens. Det er lige saa vitterligt, at vort Landbrug i den senere Tid har vaeret stillet overfor saerdeles vanskelige Opgaver, dels i Kampen mod den udenlandske Konkurrence, dels ogsaa paa Grund af de store Krav, Udviklingen i det fremstribende Agerbrug og Udviklingen i det Hele stiller til Agerdyrkeren. En vaesentlig Betingelse for ikke at bukke under i denne Kamp er Kapitalen, og en simpel Følge heraf var det, at de fra Fortiden nedarvede disponible Beløb og Kapitaler for saerdeles mange Landmænds Vedkommende meget snart bleve opbrugte. En stor Del af Landhøststanden maatte da ty til at søge Hjælp og kæmpe ved Laan, ofte i meget dyre Domme, f. Ex. i Kreditforeninger med ueftersigelig Tab af henimod 20 pSt. Men ikke desto mindre har den høitærede Finansminister fundet det rigtigt fremdeles at fastholde saa store Beløb, fremdeles at ville bygge Million paa Million op i Statskassen, uagtet en saerdeles vaesentlig Del af disse Beløb hvert Aar maa indflyde fra det saa haardt betrangte Landbrug. Jeg tror ikke, det er en heldig Finansbestyrelse. Der er af den høitærede Finansminister og ogsaa fra anden Side af en ariet Taler idag anført den Grund, at saerdeles store Beløb ere nødvendige i den allernærmeste Fremtid til aldeles uafviselige, aldeles nødvendige Udgifter. Der kan ganske sikkert vaere høist forskjellige Meninge om, hvilke Udgifter der ere nødvendige og hvilke ikke. Den Omstaendighed, at den høie Regjering og dens nærmeste Venner finde en Udgift aldeles nødvendig, er neppe et absolut Bevis eller en tilforladelig Garanti for, at det er Tilfaeldet. Jeg tror ikke, at den høitærede Finansminister vil for sig have Ufeilbarlighedsdogmet, end ikke i dette Tilfaelde. Der er altsaa en Mulighed for, at det, den høitærede Minister anser for at vaere en absolut Nødvendighed, ikke er det. Men selv om jeg gik ud fra, at den høitærede Minister havde Ret i, at disse Udgifter vare nødvendige, tror jeg ikke, at Regjeringen vilde vaere istand til at bringe disse sine Anskuelse frem i Virkeligheden, uden at den var istand til at faae Lovgivningsmagtens samtlige Faktorer til at indrymme enten Nødvendigheden eller idetmindste Hensigtsmæssigheden af Foranstaltningen, og saasnart dette var Tilfaeldet, er jeg overbeviist om, at den høie Regjering ikke vil saane Midlerne til Foranstaltningens Gjennemførelse. Jeg kan altsaa ikke finde det at vaere en heldig Finansbestyrelse, som fremdeles fastholder en saa stor Ophobning af Penge i Statskassen. Men ved Siden deraf finder jeg heller ikke, at den høitærede Minister

paa nogen heldig Maade har eonet den Opgave, han udtalte at have stillet sig som den anden. Denne Opgave var at leette Indførselen af saadanne Artikler, som maatte anses for at vaere nødvendige for den almindelige Befolkning. Jeg tror, at den høitærede Minister vilde have eonet denne Opgave paa en langt mere tilfredsstillende Maade, naar han havde betydelig nedsat, for ikke at sige ophævet, Tolden paa Tømmer, Kaffe og Sukker. Disse Genstande ere sikkerlig idetmindste i ligesaa høi Grad, som de af den høitærede Minister nævnte, Nødvendighedsartikler for den almindelige Befolkning. Der er af flere aerede Talere og allerførst af det aerede 1ste Medlem for 2den Kreds (Haffner) gjort den Bemærkning, at de indirekte Skatter ere saa fortrinlige, fordi vedkommende Skatteyder vilde vaere istand til at undbrage sig Skattens Erlæggelse, naar han fandt ikke at kunne yde den. Denne Theori gjaelder ikke overfor de af mig nævnte Stoffer eller Varer. Det er en Kjendsgjerning og vistnok en glædelig Kjendsgjerning, at vort Lands Befolkning tillager i en ikke ringe Grad. Dels paa Grund heraf og dels paa Grund af de betydelig større Krav, som Udviklingen i det Hele stiller, kunne de enkelte Skatteyder ikke undbrage sig den Skat, der hviler paa Tømmer. Man vil derved fremtvinge enten Udvandring eller fremkalde uheldige Forhold baade i hygieinisk og i anden Henseende og tillige maatte afvise de Krav, som Udviklingen uafviselig stiller til os. Jeg siger altsaa: Man kan ikke undbrage sig Skatten, der hviler paa Tømmer. Det Samme gjaelder for Kaffe og Sukker. Fra forskjellige Sider, og ikke mindst fra den anden Side af Thinget, tilraades os almindelig for at beseire vore Modstandere i den udenlandske Konkurrence at producere billigere og bedre. Vi have efterkommet dette Raad i en saadan Grad, i Saerbeleshed hvad angaar den bedre Produktion, at en saerdeles stor Del af vore Produkter nu opnaar saa høie Priser paa vort udenlandske Marked, at vi neppe nok selv, og endnu mindre vore Arbejdere, have Raad til at nyde dem i større Mængde. Vi have da vistnok Ret til at kræve friere Udgang for de udenlandske Produkter, som ere istand til at erstatte vore egne, og til at erholde dem paa den billigst mulige Maade. Da Kaffe og Sukker sikkert er dem, der hensigtsmæssigst træde istedetfor vore egne Produkter, mener jeg, det vilde vaere heldigst idetmindste at nedsaette Tolden paa disse Varer, men det er ikke sket. Den samme Theori, som jeg før nævnte, gjaelder vist neppe heller overfor disse Varer. Jeg tror neppe nogen Arbejdsgiver kan indskrænke sin Forbrug af disse Varer i nogen synderlig Grad, uden at han enten vil erstatte det med Varer af sin egen Produktion eller vil komme til at give høiere Løn eller vil komme til at hjælpe sig med de allerfletteste Arbejdere. Den Arbejder, der er henvist til at leve paa sin egen Kost, kan neppe